

chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlariga muvofiq falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) hamda fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalari.

6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 17 oktyabrdagi 839-son "Doktorantlarning ilmiy-tadqiqot ishlari bilan shug'ullanishlari uchun moddiy shart-sharoitlar yaratish va mehnat faoliyatini yanada rag'batlanishish to'g'risida"gi Qarori

7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 9 martdag'i 133-son "Ilmiy-tadqiqot va innovatsiya faoliyatini rivojlantirishning normativ-huquqiy bazasini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori

Axborot manbaalari:

1. www.oak.uz
2. www.zlyonet.uz
3. www.edu.uz
4. www.nspi.uz

7. Fan dasturi Navoiy davlat pedagogika instituti o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil avgustdag'i 1-sonli yig'ilish bayonomasi bilan ma'qillangan.

Fan/modul uchun mas'ullar:

Toshurov Sh.E. – NDPI "Tarix" kafedrasi dotsenti v.b., Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

Ro'ziyeva D.M. – NDPI "Tarix" kafedrasi dotsenti v.b., Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

Taqribchilar:

D.Ismoilova – Navoiy davlat konchilik va texnologiyalar universiteti dotsenti, tarix fanlari nomzodi

Sh.Ravshanov – NDPI "Tarix" kafedrasi dotsenti v.b., tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Navoiy davlat pedagogika instituti faktori

 prof.M.B.Kalonov

2024 yil "___" avgust

Re'yutga elindi:Nº _____

2024 yil "___" avgust

TARIXIY TADQIQOTLARNING DOLZARB MASALALARI

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100 000 – Gumanitar

Ta'lim sohasi: 110 000 – Pedagogika

Ta'lim yo'naliishi: 70111101- Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o'qitish metodikasi (Tarix)

Fan/modul kodi TTDMM2307	O'quv yili 2024-2025	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 7
Fan/ modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Tanlov fanlari	o'zbek	6	
I.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat) Jami yuklama (soat)
	Tarixiy tadqiqotlarning dolzARB masalalari	90	120 210
2.	L Fanning mazmuni	<p>Fanning maqsadi - Tarixiy tadqiqotlarning dolzARB masalalari fanning asosiy maqsadi "Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o'qitish metodikasi (Tarix)" ta'lim yo'nalishi magistrantlariga ilmiy tadqiqot ishining mazmuni va mohiyati, tarkibi, uni rasmiylashtirishning o'ziga xos xususiyatlari haqidada airotlicha va chuqur bilim berishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi - Magistrantlarning ilmiy-nazariy tafakkurini takomillashtirish, o'mish va hozirgi zamondagi voqe va hodisalarga ilmiy xolislik va tarixiylik tarmoyillariga amal qilgan holda tarixiy voqealikka munosabat bildiradigan, umuminsoniy qadriyatlarni yondoshadigan, erkin fikrlaydigan komil inson qilib tarbiyalashdir. Shuningdek, magistrantlarda kelajakda o'z sohalari bo'yicha faoliyatlar davomida amallyahamiyat kasb etuvchi malaka va ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantrishdan iborat.</p>	
	II. Asosiy nazariy qism (Ma'ruza mashg'ulotlar)	<p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu: Kirish</p> <p>Tarixiy tadqiqotlarning dolzARB masalalari fani maqsad va vazifalari, O'zbekistonda ilm-fan taraqqiyotining ahvoli. Uning rivojlanishini qo'llab-quvvatlash borasidagi chora-tadbirlari, mavjud muammolar. O'zbekistonda ilm-fan va ilmiy faoliyatni olib borishga oid huquqiy-me'yoriy hujjalari.</p> <p>2-mavzu: Ilmiy tadqiqot natijalarini nashr etiladigan ilmiy jurnallar va elektron nashrlar va indekslar</p> <p>Tarix fanlar bo'yicha dissertatsiya natijalari e'lon qilinadigan OAK ro'yxatida ko'rsatilgan ilmiy jurnallari. Scopus reytinglar koeffitsiyenti, Xirsh indeksi, Google scholar, Scopus, Web of science bazalari</p> <p>3-mavzu: Ilmiy maqola matnini tayyorlash tulabalari va tarkibiy qismlari</p> <p>Ilmiy maqolalarga talablar - tadqiq etilayotgan mavzuning asosiy mazmun-mohiyatini ochib berishi va ilgari surilayotgan muhim shamiyat kasb etadigan natijalar isbotlanishi zaruriyati. Ilmiy maqolaning turlari, maqolani tayyorlash</p>	

- Dissertatsiya matni va avtoreferati to'g'risida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;
 - tarixiy jarayonlar tasnifi;
 - ijtimoiy hodisalani taqqoslash va ilmiy xulosa chiqarish;
 - tarixiy voqealarga xolisosha baho berish ko'nikmalariga;
 - tarixiy voqealikni tadqiq etish;
 - ijtimoiy jarayonlarni dialektik o'rGANISH;
 - voqealiklarning tarixiy asoslarini tahil qilish bo'yicha malakaga ega bo'lishi kerak.
4. VI. Ta'lim texnologiyalar va metodlari:
- Ma'ruzalar;
 - Interfaol keys-stadillar;
 - Seminarlar(mantiqiy fikrlash,tezkor savol javoblar)
 - Taqdimotlar qilish
 - Individual loyhalar
 - himoya qilish uchun loyhalar (ilmiy maqola, tezis, dissertatsiyaning qoralamasini va h.).
5. VII. Kreditlarni olish uchun talablar:
- Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohsda yuritish va joriy, oralig' nazorat bo'yicha yozma ishlari topshirish.
6. Asosiy adabiyotlar:
1. Alemasov V., Mamadaliev Sh. Ilmiy tadqiqot: metodologiya, metodika, ijodiyot. O'quv qo'llanma - T.:O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2015 y. -102 b.
 2. Mamasiddiqov M.M., Isoqov L.X. Ilmiy tadqiqot ishlari tartibi va talablar (savol-javoblar). Ilmiy-analitiq qo'llanma. Toshkent -2020
 3. Qo'ziyev I.N., Ortikov U.D., Baymuratov T.M. Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash, rasmiylashtirish va himoya qilishni tashkil etish. Uslubiy qo'llanma - T.: TMI, 2018 y. 36 b.
- Qo'shimcha adabiyotlar:
1. O'zbekiston Respublikasining 2019 yil 29 oktyabrdagi O'RQ-576-son "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni
 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 16 fevraldagji PF-4958-son "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi Farmoni
 3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ilmiy-tadqiqot muassasalarining infratuzilmasini yanada mustahkamlash va innovatsion faoliyatni rivojlantrish chora-tadbirlari to'g'risida» 2017 yil 1 noyabrdagi PQ-3365-son Qarori
 4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 28 dekabrdagi 365-son "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim hamda oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlarni attestatsiyadan o'tkazish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori
 5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 22 maydagji 304-son "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish

ilmiy-pedagog kadrlarini attestatsiyadan o'tkazish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi va

5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 22 maydag'i 304-soni "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yana da takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlariga muvofiq falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) hamda fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi (bundan buyon matnida dissertatsiya deb yuriti ladi) va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalarini belgilaydi.

6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 17 oktyabrdagi 839-soni "Doktorantlarning ilmiy-tadqiqot ishlari bilan shug'ullanishlari uchun moddiy shart-sharoitlar yaratish va mehnat faoliyatini yanada rag'batlanish to'g'risida"gi Qarori

7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 9 martdag'i 133-soni "Ilmiy-tadqiqot va innovatsiya faoliyatini rivojlantirishning normativ-huquqiy bazasini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori

8. Magistrlik dissertatsiyasi mavzusiga oid ilmiy maqola (tezis)lar tayyorlash metodologiyasi

9. Ilmiy maqola matnini tayyorlash talablar

10. Ilmiy maqola matnini tayyorlashning tarkibiy qismi

11. Ilmiy tezis tayyorlash

12. Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash, rasmiylashtirish va himoya qilishni tashkil etish tartibi

13. Magistrlik dissertatsiyasini rasmiylashtirish yuzasidan qo'yiladigan talablar

14. Magistrlik dissertatsiyasining dastlabki himoyasi

15. Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi

16. Tayanch doktorantura va mustaqil izlanuvchilik institutlariga qabul qilish: talablari va tartibi

17. Falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalar

18. Fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalar

19. Dissertatsiyaga qo'yiladigan talablar

20. Dissertatsiyaning kirish qismini tayyorlash

21. Dissertatsiyaning asosiy qismiga qo'yilgan talablar

22. Dissertatsiyaning xulosa qismi va foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qismi

23. Dissertatsiyaning foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qismi

24. Dissertatsiya matnining rasmiylashtirilishiغا qo'yiladigan talablar

25. Dissertatsiya avtoreferatiga qo'yiladigan talablar

3. **V. Fanning o'qitish natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**
- Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:
- Fan predmeti, maqsad va vazifalari;
 - Ilmiy tadqiqot olib borish prinsiplari va va ularning xususiyatlari;
 - Tayanch doktorant va mustaqil tadqiqotchi institutlari;
 - Ilmiy maqola va tezislar, magistrlik va fan doktori dissertatsiyalariga qo'yilgan talablar;

tartibi.

4-mavzu: Ilmiy maqola matnini tayyorlashning tarkibiy qismi

Ilmiy maqolaning rejasini tuzish, tarkibiy qismi (Annotatsiya (asar haqida qisqacha ma'lumot, Kirish qismi, Asosiy qism (tadqiqot usublari, erishilgan natija, tushuntirishlar), Xulosalar (tavsiyalar), Adabiyotlar ro'yxati (adabiyot))

5-mavzu: IMRAD standarti asosida ilmiy maqola tayyorlash tartibi

IMRAD standarti haqida umumiy ma'lumot, Kirish qismi, material va metodlar bo'limi, adabiyotlar tahlili, mavzuga oid tadqiqot, tadqiqot natijalari bo'limi, tadqiqot natijalari tahlili bo'limi, xulosalar bo'limi,

6-mavzu: Tezis tayyorlash

Tadqiqotning muammoli masalalarini qo'yish, uning dolzarbligini qisqacha asoslash, ilmiy yangiligi, nazariy va amaliy shamiyatini ochib berishi kerak. tadqiqotning qisqacha uslubi bayon etiladi: masalan, voqe va hodisalarни chuqur tahlil etish, ulardan xulosalar chiqarish, huquqni qo'llash amaliyoti xodimlari bilan so'rovnomalar o'tkazish, qiyosiy-huquqiy, mantiqiy, tarixiy tahlil, milliy normalarni sharhlash, statistik ma'lumotlar hamda huquqni qo'llash amaliyotiga oid materiallarni umumlashtirish va h.k.

7-mavzu: Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash, rasmiylashtirish

Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash bosqichlari, dissertatsiya mavzusini tanlash va ilmiy rahbarini tayinlash. Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash va uning tarkibiy qismi harmda ularni rasmiylashtirish yuzasidan qo'yiladigan talablar

8-mavzu: Magistrlik dissertatsiyasini himoya qilishni tashkil etish tartibi

Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash va uning tarkibiy qismi hamda ularni rasmiylashtirish yuzasidan qo'yiladigan talablar

9-mavzu: Magistrlik dissertatsiyasini rasmiylashtirish yuzasidan qo'yiladigan talablar

Magistrlik dissertatsiyasining tarkibiy qismi, ya'ni titul varag'i, mundarijasi, kirish, har bir bobi, xulosa, foydalarilgan adabietlar ro'yxati va ilovalar qismi yangi betdan rasmiylashtiriladi. Magistrlik dissertatsiyasiga ilmiy rahbar xulosasi, ichki va tashqi taqrizlarga qo'yiladigan talablar.

10-mavzu: Magistrlik dissertatsiyasining dastlabki va rasmiy himoyasi

Magistrlik dissertatsiyasining dastlabki himoyasi va komissiya oldida umalga oshiriladigan jarayonlar. Ichki va tashqi taqrizlar harmda ilmiy rahbar xulosasini olish, magistrlik dissertatsiyasi mavzusiga doir ma'lumotlar yoritilgan ilmiy ishlarga qo'yilgan talablar. Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi va unga qo'yilgan reglament. Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasida Yaxuniy Davlat attestatsiyasi komissiyasi a'zolari tomonidan magistratura talabasini baholash tartibi.

11-mavzu: Tayanch doktorantura va mustaqil izlanuvchilik institutlariga qabul qilish: talablari va tartibi

Oliy ta'limdan keyingi ta'lim. Tayanch doktorantura va mustaqil izlanuvchilik institutlariga qabul qilish tartibi va talablariga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar tahlilli.

12-mavzu: Falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) hamda fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini

rasmiylashtirish qoidalar

Falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) hamda fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirishga old huquqiy-me'yoriy hujjatlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 16 fevraldag'i PF-4958-son "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi Farmoniga hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 28 dekabrdagi 365-sor "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim hamda oliv malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlarni attestatsiyadan o'tkazish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi va 2017 yil 22 maydagi 304-sor "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari mazmuni

13-mavzu: Dissertatsiyaga qo'yiladigan talablar

Dissertatsiya tarkibiy qismilar(mundarija; kirish (dissertatsiya annotatsiyasi); asosiy qism; xulosa; foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati; shartli belgililar va atamalar ro'yxati va ularning batafsil mazmuni tahlili)

14-mavzu: Dissertatsiyaning kirish qismini tayyorlash

Tadqiqotning kirish qismining tarkibi tuzilishi, dissertatsiya tadqiqoti mohiyatini tavsiflaydigan asosiy ma'lumotlar va ularga qo'yilgan talablar. Kirish qismini tahriri, mazmuni va yozilish tartibi

15-mavzu: Dissertatsiyaning kirish qismi

Tadqiqotning kirish qismining mazmuni va mohiyati. Dissertatsiya tadqiqoti mohiyatini tavsiflaydigan asosiy ma'lumotlar va ularga qo'yilgan talablar. Kirish qismini tahriri, mazmuni va yozilish tartibi. Kirish qismini OAK talablari asosida tayyorlash metodologiyasi

16-mavzu: Dissertatsiyaning asosiy qismiga qo'yilgan talablar

Ishning mazmun-mohiyati. Asosiy qism — boblar va paragraflari. Falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining asosiy qismi va fan doktori (DSc) dissertatsiyasining asosiy qismi esa matniga mazmuni va tarkibiy qismini rasmiylashtirish.

17-mavzu: Dissertatsiyaning xulosa qismi va foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qismi

Dissertatsiya tadqiqoti bo'yicha umumilashirilgan xulosa, fikr, taklif hamda taysiyalar. Xulosani rasmiylashtirish. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasи huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Nizomlari Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qo'yilgan talablar. Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati: normativ-huquqiy hujjatlar va metodologik ahamiyatga molik nashrlar; monografiya, ilmiy maqola, patent, ilmiy to'plamlar; foydalilanigan boshqa adabiyotlar. Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati alifbo, sistematik yoki matnda havola qilinishi ketma-ketligi.

18-mavzu: Dissertatsiya matnining rasmiylashtirilishiga qo'yiladigan talablar

Dissertatsiya tarkibiy qismlar, kirish (dissertatsiya annotatsiyasi); dissertatsiyaning asosiy mazmuni; xulosa; Dissertatsiya avtoreferati matnining rasmiylashtirilishiga qo'yiladigan talablar

19-mavzu: Dissertatsiya avtoreferatiga qo'yiladigan talablar.
Dissertatsiya avtoreferati quyidagi tarkibiy qismlardan iborat bo'lishi lozim: kirish

(dissertatsiya annotatsiyasi); dissertatsiyaning asosiy mazmuni; xulosa; Dissertatsiya avtoreferati matnining rasmiylashtirilishiga qo'yiladigan talablar.

20-mavzu: Tadqiqot ishining himoyasi

Tadqiqot ishini OAK e'loniga berish, yetakchi tashkilot va rasmiy opponentlar. Dissertatsiya ishi himoyasi. Stenogramma tayyorlash.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va taysiyalar*Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular taysiya etiladi:*

1. Tarixiy tadqiqotlarning dolzarb masalalari fani maqsad va vazifalari
2. Ilmiy tadqiqot natijalarini nashr etiladigan ilmiy jurnallar
3. Ilmiy tadqiqot natijalarini nashr etiladigan elektron nashrlar va indekslar
4. Ilmiy maqola matnini tayyorlash talabları
5. Ilmiy maqola matnini tayyorlashning tarkibiy qismlari
6. Ilmiy tezis tayyorlash
7. Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash, rasmiylashtirish va himoya qilishni tashkil etish tartibi
8. Magistrlik dissertatsiyasini rasmiylashtirish yuzasidan qo'yiladigan talablar
9. Magistrlik dissertatsiyasining dastlabki himoyasi
10. Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi
11. Tayanch doktorantura va mustaqil izlanuvchilik institutlariga qabul qilish: talablari va tartibi
12. Falsafa doktori (Doctor of Philosophy, PhD) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalar
13. Fan doktori (Doctor of Sciences, DSc) dissertatsiyasi va dissertatsiya avtoreferatini rasmiylashtirish qoidalar
14. Dissertatsiyaga qo'yiladigan talablar
15. Dissertatsiyaning kirish qismini tayyorlash
16. Dissertatsiyaning asosiy qismiga qo'yilgan talablar
17. Dissertatsiyaning xulosa qismi va foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qismi
18. Dissertatsiyaning foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati qismi
19. Dissertatsiya matnining rasmiylashtirilishiga qo'yiladigan talablar
20. Dissertatsiya avtoreferatiga qo'yiladigan talablar
21. Ilmiy tadqiqot ishi yakunlari va OAK namunasidagi diplom

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar*Mustaqil ta'lim uchun taysiya etiladigan topshiriqlar*

1. O'zbekiston Respublikasining 2019 yil 29 oktyabrdagi O'RQ-576-sor "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 16 fevraldag'i PF-4958-sor "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi Farmoni
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ilmiy-tadqiqot muassasalarining infrazillmasini yanada mustahkamlash va innovation faoliyatni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida» 2017 yil 1 noyabrdagi PQ-3365-sor Qarori
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 28 dekabrdagi 365-sor "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim hamda oliv malakali ilmiy va